

toukokuun 29 p:nä olympiakisoja silmällä pitäen vahvistetut liikenne-rajotukset pysytettäisiin voimassa elokuun 3 p:n jälkeenkin, mikäli poliisilaitos ei katsoisi olevan syytä poistaa niitä. Samalla kaupunginhallitus päätti pyytää poliisilaitosta tekemään esityksen siitä, mitkä liikenne-rajotukset olisi syytä määrätä pysyväisiksi (31.7. 2 101 §).

V:n 1951 talousarvion yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 41 157 mk palotarkastuksessa määrättyjä korjaustöitä varten poliisitalossa Hietaniemenkatu 4 (7.2. 456 §). Kertomusvuoden vastaavalta tililtä myönnettiin 380 000 mk tulkki- ja opetushuoneen järjestämistä varten taloon Sofiankatu 4 (24.4. 1 204 §).

Kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin seuraavat määrärahat: 380 000 mk Aleksanterinkatu 22:ssa olevan poliisilaitoksen kansliahuoneen entistämiseen (6.3. 718 §); 181 000 mk poliisilaitoksen rikososaston kanslian varustamista varten tuulettajalla ja sen lattian tiivistämiseen (13.2. 549 §); 200 000 mk poliisilaitoksen puhelinkeskuksen laajentamiseen (17.4. 1 145 §); 782 914 mk poliisilaitoksen huoneistoihin hankittujen loistevalaisimien maksamista varten (31.7. 2 048 §) sekä 94 764 mk miehistön makuuhuoneen rakentamiseksi Pengerkatu 5:ssä olevaan poliisitaloon (30.10. 2 870 §).

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 1.69 milj. mk uuden ulkokuonerakennuksen rakentamista varten Pasilan poliisivartioasemalle (31.7. 2 097 §).

Holhouslautakunnan vahtimestarin palkkio päätettiin korottaa 4 000 mk:aan kuukaudelta kertomusvuoden alusta lukien (21.2. 571 §).

Huoneenvuokralautakunnat. Merkittiin tiedoksi sosiaaliministeriön ilmoitus hovioikeudenauskultantti P. R. Kallan määräämisestä huoneenvuokralautakuntien toiminnanjohtajaksi tammikuun 1 p:stä 1953 lukien toistaiseksi (3.1. 15 §) ja kauintaan vuoden loppuun 73 585 mk:n suuruista kertakaikkista kuukausipalkkiota vastaan (11.12. 3 263 §).

Alistettuaan tutkittavakseen huoneenvuokralautakuntien keskuslautakunnan päätöksen I. Lähteenheimon ja H. Riihilammen valitsemisesta elokuun 1 p:stä lukien 20. palkkaluokkaan kuuluviin toimistoapulaisen virkoihin, kaupunginhallitus päätti hyväksyä mainitun päätöksen tavanmukaisin ehdoin sekä lisäksi, että mainitut henkilöt valittiin virkoihin vain kertomusvuoden loppuun saakka (24.7. 2 014 §).

4. PALOTOIMI

Palolautakunnan ja palokunnan johtosääntö. Kaupunginhallitus päätti, että palolautakunnan ja palokunnan johtosäännöt saatiin laatia vasta sen jälkeen, kun järjestelytoimiston palolaitoksessa suorittaman työtehotutkimuksen tulos oli kaupunginhallituksessa käsitelty (17.1. 189 §).

Viranhaltijat. Palolaitoksen toimistoon sallittiin palkata heinäkuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi tilapäinen toimistoapulainen 18. palkkaluokan palkalla, mikä palkka, 137 340 mk, myönnettiin erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista Vuoden varrella tarvittavat tilapäiset viranhaltijat (12.6. 1 730 §) sekä kertomusvuodeksi tuntipalkkainen siivooja ja toimistosiiivousta varten osapäivätyössä oleva siivooja, joista viimeksimainitun palkkaus saatiin järjestää kaupunginhallituksen vah-

vistamien pinta-alakorvausten mukaisesti (17.1. 187 §, ks. v:n 1950 kunn. as.kok. s. 212).

Palolautakunta oikeutettiin suorittamaan palotarkastuksiin komennetuille palomiehille helmikuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana palolaitoksen määrärahoista Muut palkkamenot 1 080 mk:n suuruinen viikkopalkkio kullekin (7.2. 426 §). Sittemmin kaupunginhallitus päätti muuttaa em. päätöstään siten, että mainittu palkkio saatiin suorittaa tammikuun 2 p:n ja maaliskuun 31 p:n välisenä aikana (21.2. 596 §) sekä syyskuun 15 p:n ja marraskuun 19 p:n välisenä aikana 9 palomiehelle (25.9. 2 505 §).

Palopäällikkö oli valittanut lääninhallitukselle palolautakunnan joulukuussa 1951 tekemästä päätöksestä, jonka mukaan lautakunta oli mm. päättänyt, että ruiskumestarin, palokersantin, varusmestarin ja varastonhoitajan virat täyttäisi siitä lähtien lautakunta palopäällikön ehdotuksesta virkojen oltua virkasäännön mukaan haettavaksi julistettuina. Palopäällikkö oli perustellut valitustaan mm. sillä, että palopäällikön oikeus määrätä alijohtajat oli ikivanha ja kaikkialla yleinen, eikä palolaissa ollut mitään määräystä siitä, että lautakunnalla olisi oikeus määrätä palokunnan alipäällyydestä. Pyydettyinä lausuntonaan kaupunginhallitus päätti lääninhallitukselle ilmoittaa kaupunginlakimiehen esityksen mukaisesti, että koska palokunnalle ei siihen mennessä ollut vahvistettu johtosääntöä, oli kysymys alipäällyyden ja palomiesten asettamisjärjestyksestä edelleenkin avoinna. Käytännössä oli siihen asti sovellettu v. 1921 vahvistetun palojarjestyksen määräyksiä, jonka 7 §:n mukaan palopäällikön valitsi kaupunginvaltuusto palotoimikunnan esityksestä, palomestarit, siis muun päällyyden, palotoimikunta sekä alipäällyyden ja palomiehet kirjallisilla sopimuksilla palopäällikkö. Palolautakunta oli siis antaessaan määräyksiä siitä, missä järjestyksessä palokunnan palokersantit, ruiskumestarit, varusmestarit ja varastonhoitajat oli nimitettävä, ylittänyt toimivaltansa, joten palolautakunnan valituksenalainen päätös olisi kumottava (28.8. 2 281 §).

Palopäällikkö L. Pesonen ja palokorpraali E. Thurman olivat valittaneet lääninhallitukselle palolautakunnan kesäkuun 18 p:nä tekemästä päätöksestä, jolla lautakunta oli valinnut avoimna olevaan palokersantin virkaan A. O. V. Kokkisen, ja olivat valittajat vaatineet päätöksen purkamista, koska vaali valittajien mielestä oli perustunut lainvastaiseen päätökseen. Lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, että kaupunginhallitus oli kumonnut palolautakunnan asiaa koskevan alistetun päätöksen (3.7. 1 885 §, 28.8. 2 282 § ja 4.9. 2 327 §). Samalla kaupunginhallitus päätti anoa, että lääninhallitus kumoaisi palolautakunnan kesäkuun 18 p:nä tekemän palokersantin viran täyttämistä koskevan päätöksen (9.10. 2 651 §).

Palolaitoksen toimistopäällikölle N. Holmquistille päätettiin suorittaa 4 000 mk:n suuruinen palkkio pöytäkirjan pitämisestä lautakunnan kokouksessa 23.5. (Kh n jsto 2.7. 5 913 §) sekä palokorpraali E. Jaurokselle samoin 4 000 mk:n palkkio lautakunnan asettaman kalustojaoston keskustelupöytäkirjojen ja kahden lausunnon laatimisesta (Kh n jsto 2.7. 5 914 §).

Palolautakunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti, että kertomusvuoden aikana avoimiksi tulevat tilapäiset palomiehen virat saatiin täyttää julistamalla ne haettavaksi kerran kertomusvuoden alussa, ilman hakuaikaa (9.10. 2 648 §). Tilapäisten palomiesten palkat saatiin suorittaa avoimina olevien vakinaisten palomiehen virkojen säästyneestä palkasta. Vielä kaupunginhallitus päätti, että v:n 1953 talousarvioehdotukseen palolaitoksen tilapäis-

ten viranhaltijain tilille merkitystä määrärahasta vähennetään 7 867 080 mk (20. 11. 3 072 §).

Töölön paloaseman rakennussuunnitelma. Kaupunginhallitus päätti antaa yleisten töiden lautakunnan tehtäväksi yhteistyössä palopäällikön kanssa valmistuttaa rakennussuunnitelma kustannusarvioineen korttelin n:o 520 tontille n:o 7 rakennettavaa paloasemaa varten (27. 11. 3 133 §).

Suomen Palosuojeluyhdistykselle päätettiin suorittaa kaupungin kertomusvuoden jäsenmaksu 6 000 mk (Khn jsto 23. 4. 5 585 §).

Tulisijojen paloluokittelun muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti pyytää Kaupunkiliiton hallitusta tekemään valtioneuvostolle rakennuskatselmusmiesten ehdotuksen mukaisen esityksen sisäasiainministeriön helmikuun 6 p:nä 1936 antaman tulisijojen paloluokittelua koskevan päätöksen muuttamiseksi (31. 1. 325 §).

Palolaitoksen avunannoista perittävät maksut. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä palolautakunnan esityksen palolaitoksen avunannoista perittävistä maksuista (21. 5. 1 478 §, ks. kunn. as. kok. s. 101).

Seutulan lentokentän palosuojelu. Tie- ja vesirakennushallitukselle päätettiin ilmoittaa, että kaupunginhallitus oli suostuvainen tekemään Helsingin uuden lentoaseman palotoimen valvonnasta palolautakunnan ehdotuksen mukaisen sopimuksen (3. 4. 1 001 §). Sitten kaupunginhallitus päätti puolestaan hyväksyä palopäällikön laatiman Seutulan lentokentän palosuojelua koskevan sopimusehdotuksen kaupunginlakimiehen esittämin muutoksin seuraavasti:

1 §. Lentoliikenteen vaatimasta salamavalmiudesta onnettomuuksien varalta vastaa lentokentän haltija eikä kaupunki.

2 §. Kaupungin palokunta lähettää lentokentälle minkälaisen tulipalon tahansa sattuessa ilman palolain mukaista virallista avunpyyntöä, vain paloilmoituksen saatuaan, sammutusjoukkueen.

3 §. Lentokentän haltija valtuuttaa lentokentän palopäällikön tai muun sopivaksi katsomansa virkailijan yhdysmieheksi, jonka mahdollinen vaihtuminen viipymättä ilmoitetaan palopäällikölle, joka puolestaan määrää yhden paloupseerin vastaavanlaiseksi yhdysmieheksi palokunnan puolesta.

Yksissä neuvoin Helsingin maalaiskunnan palopäällikön kanssa yhdysmiehet sopivat käytännöllisistä yksityiskohdista ja tekevät ehdotuksen tarpeellisten ennakkokäskeyjen ja niiden muutosten antamisesta sekä lentokentällä että palokunnassa. Mikäli järjestely on sen luontoinen, että asian ratkaisu voimassa olevien määräysten mukaan kuuluu kaupungin palolautakunnalle, tulee yhdysmiesten tehdä lautakunnalle esitys asiasta.

4 §. Edelläsanotusta avustuksesta kaupunki ei vaadi mitään korvausta.

5 §. Kaupunki antaa tarpeen mukaan apua myös lentokentän palohenkilöstön koulutuksessa ja muissa paloturvallisuutta koskevissa asioissa sillä tavoin, että palopäällikkö valtuutetaan oikeuttamaan jonkun tai jotkut palokuntaan kuuluvista vapaapäivinä tällaisissa asioissa lentokentän haltijaa avustamaan. Avusta lentokenttä suorittaa asianomaiselle palkkiota 400 mk tunnilta.

Tämä sopimus tulee voimaan edellyttäen, että Helsingin maalaiskunnan palopäällikkö sen hyväksyy (10. 7. 1 950 §).

Palolaitoksen perushankinnoissa ilmenevät epäkohdat. Kaupunginhallitus päätti, että revisiotoimiston kirjelmä ei kaupunginhallituksen aikaisemmin päättämien (ks. v:n 1951 kert. I osan s. 137) toimenpiteiden lisäksi antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että palolautakuntaa ja palopäällikköä kehoitettaisiin ottamaan huomioon revisiotoimiston kirjelmässä tehdyt huomau-

tukset ja tekemään kaupunginhallitukselle niistä aiheutuvia esityksiä (6.3. 738 §). Vielä kaupunginhallitus päätti, ettei palolautakunnan varajäsenen J. A. Savolan palokunnan hankintoja koskeva kirjelmä antanut aihetta toimenpiteisiin (6.3. 739 §).

Pumppujen tilaaminen säiliöautoihin. Palolautakunta oli huhtikuun 24 p:nä päättänyt oikeuttaa palopäällikön rakentamaan 5 autoa palolaitoksen omassa työpajassa siten, että tarvittavat osat tilattaisiin ulkopuolisilta konepajoilta. Sittemmin palolautakunta toukokuun 14 p:nä päätti, että Karhula Oy:ltä tilausta nokkapumpuista otettaisiin vastaan vain kolme, joita ei asennettaisi säiliöautoihin. Samalla päätettiin ryhtyä neuvotteluihin jäljellä olevan kolmen pumpun tilauksen peruuttamiseksi sekä pyytää eri liikkeitä tarjouksia suu-rempitehoisista pumpuista. Alistettuaan tutkittavakseen lautakunnan viimeksi mainitun päätöksen kaupunginhallitus päätti, ettei päätöstä saatu panna täytäntöön ja että lautakunnan aikaisempi asiaa koskeva päätös jäisi voimaan (29.5. 1 528 § ja 10.7. 1 945 §). Sittemmin palolautakunta oli esittänyt, että asia otettaisiin uudelleen käsiteltäväksi. Kun asiassa kertynyt aineisto oli lähetetty palolaitoksen uudelleenjärjestelykomitealle, tulisi asia lopullisesti esille, kun komitean lausunto aikanaan esitettäisiin kaupunginhallitukselle ja kun palolautakunnan kirjelmässä ei ollut esitetty mitään uutta, kaupunginhallitus päätti, ettei palolautakunnan esitys antanut aihetta toimenpiteisiin (18.9. 2 427 §). Palolaitoksen pumppujen tilaamista koskevasta kaupunginhallituksen päätöksestä olivat vielä eräät palolautakunnan jäsenet valittaneet esittäen mm., että kaupunginhallitus, käsitellessään alistamaansa palolautakunnan toukokuun 14 p:nä tekemää päätöstä, samalla oli tehnyt päätöksen palolautakunnan huhtikuun 24 p:nä tekemästä päätöksestä ilman, että päätös oli alistettu tutkittavaksi, sekä huomauttaneet, että kaupunginhallituksen oikeus alistaa palolautakunnan sen tapaiset ratkaisut, oli kyseenalainen palo-säännön 2 §:n mukaan. Kaupunginhallitus päätti lääninhallitukselle annettavassa selityksessään esittää, että valitus aiheettomana hylättäisiin (9.10. 2 650 §). Vielä merkittiin tiedoksi, että palolautakunta oli lähettänyt kaupunginhallitukselle kaksi palolautakunnan jäsenen Virtalan lautakunnalle jättämää palopumpukysymystä koskevaa kirjelmää (3.12. 3 207 §).

Pikasorvin hankkimista varten palolaitoksen korjaamoon päätettiin kertomusvuoden lisätalousarvioon merkitä 650 000 mk:n suuruinen lisämääräraha (12.6. 1 732 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroisista myönnettiin 400 000 mk pääpaloaseman puhelinvaihdetta varten tarvittavan huonetilan rakentamiseksi Helsingin Puhelinyhdistyksen ehdotuksen mukaisesti sekä 37 565 mk pääpaloaseman lämpöjohtoverkon uusimistöitä varten (31.1. 356 § ja 7.2. 431 §).

Tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 290 000 mk palokunnan syöksyveneeseen rakentamiseksi Kulosaaren Etelä Rantatie 2:n edustalla olevan lammikon rannalle (31.7. 2 069 §).

Vahingonkorvaukset. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin sotamies S. Latvalalle 8 600 mk:n suuruinen korvaus Suomen Kaapelitehtaan palossa kadonneesta rannekellosta (Kh n jsto 5.11. 6 407 §) ja palomies S. Westerlundille 10 000 mk:n korvaus oikeudenkäyntikuluista kuoleman tuottamista koskevassa asiassa (Kh n jsto 19.11. 6 485 §).

Käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden luovuttaminen ja myynti. Yleisjaosto päätti suostua palopäällikön esitykseen, että palolaitoksen käytöstä

poistettu irtain omaisuus saataisiin myydä julkisella huutokaupalla ja että määrätty omaisuus saataisiin siirtää perustettavaksi suunniteltuun palokunnan museoon ja kehoittaa palolaitosta huolehtimaan siitä, että museoesineiksi tulevasta kalustosta pidettäisiin omaa luetteloa (Khn jsto 2.1. 5 022 §).

Palolaitoksen kaksi vanhaa konetikapuuautoa päätettiin luovuttaa jollekin kaupungin laitokselle ehdoin, että ne toistaiseksi pidettäisiin käyttökunnossa ja tarpeen vaatiessa palokunnan käytettävissä tahi myydä autot huutokaupalla, jolleivät kaupungin laitokset niitä halunneet (Khn jsto 23.1. 5 162 §).

Palolaitoksen G. M. C. -merkinen paloauto n:o 25, joka toukokuun 10 p:nä tulipaloon mennessä ajoi nurin ja vaurioitui korjauskelvottomaksi, päätettiin poistaa palolaitoksen kirjoista ja myydä Karjalan Tulentorjujat yhdistykselle 60 000 mk:n ostohinnasta (Khn jsto 10.9. 6 158 §). Vielä päätettiin yhdistykselle myydä palolaitoksen hallussa oleva Ford-Thames merkinen kuorma-auton alusta, joka summa saataisiin käyttää jo ostettujen Volvo-merkkisten autonaluksien maksamiseen. Loput kaksi alustaa saataisiin pitää palolaitoksen hallussa poistetun ja poistettavaksi suunnitellun kuorma-auton tilalla (Khn jsto 9.7. 5 942 §).

Palolaitos oikeutettiin myymään Pukinmäen VPK:lle romutettavassa kunnossa oleva GMC-merkinen kalustoauto 50 000 mk:n hinnasta (Khn jsto 19.11. 6 484 §) sekä Vanhan Käpylän VPK:lle, Pukinmäen VPK:lle ja Lautasaaren VPK:lle kullekin yksi Ford-Thames merkinen autonaluksista ostohinnasta. Vielä palolaitos oikeutettiin myymään kaupungin muille laitoksille kolme samanlaista alustaa myös ostohinnasta. Myynneistä saadut tulot saatiin käyttää jo ostettujen Volvo-merkkisten autonaluksien hinnan maksamiseen (Khn jsto 23.4. 5 588 §).

Sähköhälytys-sireenien lainaaminen vapaaehtoisille palokunnille. Yleisjaosto päätti oikeuttaa sähkölaitoksen luovuttamaan Malmi, Pakilan, Puistolän, Tapanilan ja Vanhan Käpylän VPK:lle lainaksi yhden sireenin kullekin toistaiseksi ja sillä ehdolla että ao. palokunnat itse huolehtisivat ja kustantaisivat sireenien asentamisen ja hoidon sekä vastaisivat niiden käyttökustannuksista ja niille mahdollisesti aiheutuvista vahingoista (Khn jsto 15.10. 6 308 §).

Varusteiden lainaaminen. Palolautakunta oikeutettiin olympiakisojen ajaksi lainaamaan Helsingin VPK:lle palolaitoksen varastosta 20 kesäpuseroa (Khn jsto 14.5. 5 668 §) ja luovuttamaan Vanhan Käpylän VPK:lle yksi 1 000 litran vetoinen vesisäiliö (Khn jsto 22.10. 6 340 §).

Virka-asuntojen määrääminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa palokersantti H. V. Hyytiäiselle väliaikaisesti asuttavaksi osoitetun huoneiston n:o 027 Karhutien talossa n:o 13-15 hänen virka-asunnokseen sekä hyväksyä Korkeavuorenkatu 39:ssä olevan huoneiston B 20 palomies P. Willströmin ja huoneiston B 29 palokorpraali A. J. Pusan virka-asunnoksi. Palkkalautakuntaa kehoitettiin vahvistamaan asianomaisten huoneistoista maksettava luontoisetukorvaus (21.8. 2 178 § ja 28.8. 2 283 §).

Avustukset. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 100 000 mk:n suuruinen avustus Helsingin Palomiesten ammattiosastolle pohjoismaisten opintopäivien järjestämiseksi heinäkuun 13 p:n ja 17 p:n välisenä aikana (10.7. 1 932 §).